

CITYLAB 2022

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - WORKSHOP

ΥΠΝΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Δευτέρα 3 Οκτωβρίου 2022 (Συνεδριακό Κέντρο ΠΑΔΑ - Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα).

- 09.30-10.00 Προσέλευση
- 10.00-11.00 Εισαγωγή στο εργαστήριο και συζήτηση επάνω στο θέμα και στην εργασία.
- 11.00-12.20 Χωρισμός σε ομάδες και συζήτηση επάνω στο θέμα - Brainstorming
- 12.20-13.00 Διάλεξη Ελένης Τάτλα: “Αισθητική θεώρηση του Ύπνου μέσα από το δίπολο Φύση-Πολιτισμός”
- 13.00-15.00 Διάλειμμα (13.30-14.30 Ελαφρύ Γεύμα)
- 15.00-15.40 Διάλεξη Ελένης Κούβαρη: “Ύπνος στην άγρυπνη σκιά”
- 15.40 -20.00 1η φάση - Περίπατος στην πόλη και αναζήτηση

Τρίτη 4 Οκτωβρίου 2022 (Συνεδριακό Κέντρο ΠΑΔΑ - Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα).

- 09.30-10.00 Προσέλευση
- 10.00-12.20 1η φάση - Επί τόπου εργασία και καταγραφή
- 12.20-13.00 Διάλεξη Ελισάβετ Μανδουλίδου: “Homesick”
- 13.00-15.00 Διάλειμμα (13.30-14.30 Ελαφρύ Γεύμα)
- 15.00-15.40 Διάλεξη Νεφέλης Κατσαρού: “Ο ύπνος στα παραμύθια”
- 15.40-19.00 2η φάση - Εργαστήριο - Brainstorming
- 19.20-20.00 Διάλεξη Κώστα Ντάφλου «Πρακτικές καθημερινής ζωής: το παράδειγμα του ύπνου στις τακτικές τέχνης» (Κάλλια Φυσαράκη “Οδηγίες ύπνου”).

Τετάρτη 5 Οκτωβρίου 2022 (Συνεδριακό Κέντρο ΠΑΔΑ - Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα).

- 09.30-10.00 Προσέλευση
- 10.00-10.40 Διάλεξη Δημήτρη Αγαθόπουλου: “Το Μοντάζ ως τρόπος αφήγησης”

- 10.40-11.20 Διάλεξη Σωκράτη Γιαννούδη: “Αφηγήσεις του χώρου μέσω video”
11.20-13.00 2η και 3η φάση - Εργαστήριο - Concepts - Storyboards
13.00-15.00 Διάλειμμα (13.30-14.30 Ελαφρύ Γεύμα)
15.00-20.00 3η φάση - Εργαστήριο - Storyboards

Πέμπτη 6 Οκτωβρίου 2022 (Συνεδριακό Κέντρο ΠΑΔΑ - Πανεπιστημιούπολη Αρχαίου Ελαιώνα).

- 09.30-10.00 Προσέλευση
10.00-13.00 3η φάση - Εργαστήριο - Video
13.00-15.00 Διάλειμμα (13.30-14.30 Ελαφρύ Γεύμα)
15.00-20.00 3η φάση - Εργαστήριο - Video

Παρασκευή 7 Οκτωβρίου 2022 (Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138, Αθήνα)

- 10.00-13.00 Στήσιμο Έκθεσης για το Συμπόσιο
17.00-21.00 Παρακολούθηση Εργασιών Συμποσίου

Σάββατο 8 Οκτωβρίου 2022 (Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138, Αθήνα)

- 10.00-21.00 Παρακολούθηση Εργασιών Συμποσίου

Κυριακή 9 Οκτωβρίου (Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138, Αθήνα)

- 10.00-15.00 Παρακολούθηση Εργασιών Συμποσίου
17.00-19.00 Συλλογική εργασία αποψίλωσης Έκθεσης

Στο εργαστήριο θα διδάξουν οι:

Αγαθόπουλος Δημήτριος, Γιαννούδης Σωκράτης, Δημητρακοπούλου Ευθυμία, Κατσαρού Νεφέλη, Κούβαρη Έλλη, Κουρνιατής Νικόλαος, Κουρτίδης Χρήστος, Λάσκαρη Άννα, Μανδουλίδου Ελισάβετ, Ματάτσης Θεόδωρος, Ντάφλος Κωνσταντίνος, Πάγκαλος Παναγιώτης, Πάνος Παναγιώτης, Σίνου Μάρω, Σιτορέγκο Ανδρέας, Συρογιαννοπούλου Ερμιόνη, Τάτλα Ελένη, Τηλιγάδης Κωνσταντίνος, Τουμαζάτου Βάνα, Χύτας Δημήτριος

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Για τις ανάγκες του εργαστηρίου πρέπει να έχετε μαζί σας φορητό υπολογιστή (laptop) και πολύμπριζο.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το εργαστήριο θα πραγματοποιηθεί στο **Συνεδριακό Κέντρο** της Πανεπιστημιούπολης Αρχαίου Ελαιώνα του ΠαΔΑ.

Οδηγίες Προσέλευσης:

<https://erasmusglobal.uniwa.gr/%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%83%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%B1%CE%B5%CE%B9/>

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΥΠΝΟΥ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΟ

Συντονισμός:

Παναγιώτης Πάγκαλος

Σωκράτης Γιαννούδης

Νικόλαος Κουρνιατής

Περιγραφή

Στο εργαστήριο θα εξετάσουμε τον ύπνο ως ενεργητική λειτουργία παρούσα στον αστικό δημόσιο χώρο: ως δραστηριότητα οικειοποίησης, διαμόρφωσης και "άτυπης χρήσης" του δημόσιου χώρου της πόλης με συγκεκριμένες κοινωνικο-χωρικές παραμέτρους. Στο πλαίσιο, αυτό ο ύπνος πραγματοποιείται σε δημόσιους ανοιχτούς χώρους (πλατείες, πάρκα), στους χώρους κίνησης και τις υποδομές της πόλης (πεζοδρόμια, παγκάκια, μέσα μεταφοράς, αεροδρόμια), σε χώρους μεταβατικούς και ενδιάμεσους, τους οποίους εκείνοι που κοιμούνται τους οικειοποιούνται και διαμορφώνουν. Η δραστηριότητα του ύπνου δημιουργεί χώρο, ως μια επιτόπια και αυτοσχέδια νοητική κατασκευή, η οποία συνδέεται με το προσωπικό βίωμα, με απρόσμενα, συχνά ψευδαισθητικά χαρακτηριστικά. Όταν διαφορετικής φύσης βιώματα συναντώνται στον ίδιο χώρο τον ίδιο χρόνο, τότε τίθεται συχνά ένα ζήτημα επαναπροσδιορισμού της ταυτότητας του χώρου, στη συγκεκριμένη χωρο-χρονική συγκυρία, κάτι που φευγαλέα μπορεί να απασχολήσει τον επισκέπτη του χώρου και να τον φέρει σε συνδιαλλαγή με μία πρόσκαιρη ψευδή-αίσθηση που έχει για το χώρο. Τελικά, ο χώρος στον οποίο πραγματοποιείται ο ύπνος κατοικείται ενεργά από τους κοιμώμενους. Παρότι τα σώματα των κοιμώμενων έχουν στοιχεία ακινησίας και απόσυρσης από το άμεσο περιβάλλον, παράλληλα δημιουργούν το χώρο τους, όχι μόνο μέσω της παρουσίας, της στάσης και της θέσης τους, αλλά και μέσω των δυνατοτήτων και περιορισμών που δημιουργούν στις λειτουργίες και δραστηριότητες των χώρων στους οποίους βρίσκονται. Το κοιμώμενο σώμα μπορεί να παρεμποδίσει, να εκτονώσει και να διαμορφώσει προσωρινές λειτουργίες και συνθήκες στον χώρο, να υποστεί χλεύη ή ακόμα και την άσκηση βίας, να αποτελέσει απρόσμενο παράγοντα περιορισμού των λειτουργιών της πόλης, ενώ παρειασφρέοντας στο χώρο αναδεικνύει φαντασιώσεις εναλλακτικών χωρικών συνθηκών που αντιστέκονται σε κυρίαρχα αφηγήματα κοινωνικο-χωρικής οργάνωσης. Έτσι ο ύπνος αντιμετωπίζεται εδώ με θετικό πρόσημο, διότι σχετίζεται με πρακτικές δημιουργικής διεκδίκησης του δημόσιου αστικού χώρου. Η οικειοποίηση του αστικού χώρου εδώ σημαίνει ένα είδος "πολιτικής στρατηγικής" ενάντια στην επιβεβλημένη τάξη, στην οποία η δραστηριότητα του ύπνου παρειασφρέει μεταμορφώνοντας "ευάλωτες" περιοχές του.

Προσεγγίζοντας τον ύπνο υπό το φως των παραπάνω σκέψεων ερχόμαστε να παρατηρήσουμε, να καταγράψουμε και να αφηγηθούμε τις ιστορίες του ύπνου στον δημόσιο αστικό χώρο, εξετάζοντας και ανασυνθέτοντας τα χωρικά, αστικά και κοινωνικά του φαινόμενα και χαρακτηριστικά σε μια νέα αφήγηση.

Οργάνωση δράσεων

Οι συμμετέχοντες θα χωριστούν σε μικτές ομάδες. Υπάρχουν τρία στάδια στην όλη δράση:

1. Το πρώτο στάδιο βασίζεται στην παρατήρηση και την καταγραφή. Τα μέσα καταγραφής θα επιλεγούν ανάλογα με το αντικείμενο και το στόχο της παρατήρησης και μπορεί να είναι για παράδειγμα: video, φωτογραφίες, σκίτσα, σημειώσεις, διαγράμματα, σχηματικές κατόψεις/τομές, χάρτες κλπ. Η κάθε ομάδα θα καταγράψει χώρους, συνθήκες και φαινόμενα που σχετίζονται με τη δραστηριότητα του ύπνου στην πόλη. Οι χώροι όπου θα εξεταστεί το φαινόμενο μπορεί να ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:

Σε χώρους μετάβασης (σταθμούς μετρό, αεροδρόμιο, στάσεις λεωφορείων)

Σε αστικό τοπίο (πάρκα, κήπους)

Σε χώρους κίνησης (δρόμους, πεζοδρόμους, πεζοδρόμια, γέφυρες)

Σε ανοιχτούς χώρους (πλατείες, χώροι ενδιάμεσοι και ημιδημόσιοι)

Σε χώρους άθλησης (στάδια, γήπεδα)

Σε μέσα μεταφοράς (μετρό, τρένο, λεωφορείο, πλοίο, αεροπλάνο, αυτοκίνητο)

Το στάδιο αυτό έγκειται σε καταγραφή του χώρου και των φαινομένων που συνδέονται με τη δραστηριότητα του ύπνου, τον άλλοτε μόνιμο και άλλοτε πρόσκαιρο χαρακτήρα του χώρου στον οποίο συμβαίνει και τον οποίο δημιουργεί, καθώς και στοιχείων που σκιαγραφούν τη συνθήκη στην οποία βρίσκεται το άτομο που χρησιμοποιεί και οικειοποιείται το χώρο.

Τα στοιχεία για καταγραφή μπορεί να είναι:

- Ο υφιστάμενος χώρος και τα χαρακτηριστικά του.
- Οι σχέσεις του με το άμεσο περιβάλλον (σχήμα, στάση, φυσική κατάσταση κλπ.).
- Το σώμα του κοιμώμενου και η σχέση του με το χώρο αυτό.
- Τα φαινομενολογικά χαρακτηριστικά του χώρου (υλικά και άυλα).
- Τα επιμέρους στοιχεία (προσωπικά αντικείμενα, εξοπλισμός κλπ.) που οργανώνουν και συνθέτουν το μικροπεριβάλλον του κοιμώμενου.

2. Το δεύτερο στάδιο επικεντρώνεται στην εννοιολογική ανάλυση: Από το προηγούμενο στάδιο της καταγραφής θα προκύψουν λέξεις κλειδιά / έννοιες, οι οποίες θα φέρουν χωρική σημασία και θα υιοθετηθούν για την περαιτέρω ανάλυση. Παραδείγματα τέτοιων εννοιών μπορεί να είναι:

Οικειοποίηση: Τρόποι, συνθήκες και πρακτικές με τις οποίες ο κοιμώμενος οικειοποιείται το χώρο.

Ιδιωτικότητα: Η σχέση ιδιωτικού και δημόσιου. Η διείσδυση του ιδιωτικού στο δημόσιο και ανάποδα.

Κατάργηση του διπλού ιδιωτικό - δημόσιο.

Διαφοροποίηση: Αλλοίωση των αρχικών συνθηκών και χαρακτηριστικών του χώρου.

Άτυπη χρήση και διεκδίκηση: Χρήσεις που υπερβαίνουν ή αντιβαίνουν την προδιαγεγραμμένη ή τυπική χρήση του υπό ανάλυση χώρου. Άτυπες χρήσεις που αποκαλύπτουν το εύρος των προσφερόμενων δυνατοτήτων και την ανοχή του χώρου.

Παρείσφρηση: Η παρείσφρηση της δραστηριότητας του ύπνου στον δημόσιο χώρο και τις λειτουργίες του και οι κοινωνικές / οικονομικές αντιθέσεις που εκφράζει αυτό.

Χωρικές αντιθέσεις: Η κοινή χρήση του χώρου και η κοινωνική/πολιτική/οικονομική/νομική σημασία που έχει αυτή η χρήση και ο βαθμός αντίθεσης που δημιουργείται από τη δραστηριότητα του ύπνου.

Ανοίκιο: Η αίσθηση που δημιουργεί στους τυπικούς χρήστες του χώρου η παρείσφρηση μιας μη προδιαγεγραμμένης, φαινομενικά ξένης και αταίριαστης δραστηριότητας.

3. Ως τρίτο και τελευταίο στάδιο ορίζεται η σύνθεση υλικού με άξονα μία νέα αφήγηση σε μορφή video.

Η κάθε ομάδα θα συνθέσει το υλικό που θα έχει συλλέξει στα στάδια της παρατήρησης και της ανάλυσης και θα δημιουργήσει μία νέα αφήγηση, η οποία θα παρουσιαστεί υπό τη μορφή **video**. Το υλικό που θα έχει συλλεχθεί, και η εννοιολογική του προσέγγιση σύμφωνα με το στάδιο 2, μπορεί να αποτελέσει τον πυρήνα ή/και την έμπνευση για την ιστορία αυτή.

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΜΙΔΑ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Πάντειο
Πανεπιστήμιο
Panteion
University

CRISIS
Ολοκληρωμένη καινοτομία για την
απόκριση στην κρίση και την ανθεκτικότητα

Entertain
entertainment

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

EURASIA
PUBLICATIONS

ΧΟΡΗΓΟΙ

COCO-MAT
sleep on nature

ΕΠ΄ΚΥΚΛΟΣ
ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ